

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul X nr.111

Martie 2007

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- Evoluție în general favorabilă a principalilor indicatori în luna martie 2007	2
<i>Evoluția producției</i>	- Dinamică în continuare pozitivă a producției	3
<i>Stocuri</i>	- Întrerupere a absorbției stocurilor de produse finite; dimensiune normală a stocurilor de materii prime	6
<i>Factori care frânează producția</i>	- Cererea insuficientă – principala cauză de limitare a producției	7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Traiectorie ușor descendentă a numărului de salariați	8
<i>Prețuri de producție</i>	- Posibilă stagnare a prețurilor de producție	9
<i>Investiții</i>	- Dinamică pozitivă a investițiilor.....	10
<i>Profitabilitate</i>	- Creștere ușoară a ratei profitabilității	11
<i>Secțiune grafică – evoluții sectoriale</i>		12
<i>Precizări metodologice</i>		16

**Tendințe
generale**

Evoluție în general favorabilă a principalilor indicatori în luna martie 2007

Rezultatele sondajului de conjunctură realizat de BNR pentru luna martie relevă menținerea traiectoriei pozitive a principalilor indicatori economici din industrie și construcții.

Producția se va plasa în continuare pe un trend ascendent, soldul conjunctural¹ situându-se la un nivel ridicat, asemănător celui din luna precedentă (+36 la sută). O evoluție similară se va înregistra și în cazul portofoliului total al comenzilor.

Luna martie va consemna o posibilă stopare a tendinței descrescătoare a stocurilor de produse finite, dată fiind inversarea de semn a soldului conjunctural (de la -9 la sută la +2 la sută). Disponibilul de materii prime se va situa în limite normale în opinia a 90 la sută dintre managerii intervievați.

Buna desfășurare a activității de producție va fi afectată și în luna martie de insuficiența cererii (invocată de 20 la sută dintre respondenți), dar și de dificultățile de aprovizionare cu materii prime, de blocajul financiar, de evoluția cursului de schimb și de nivelul ridicat al ratelor dobânzilor bancare.

Numărul de salariați își va relua probabil traiectoria descendentă, dată fiind reintrarea soldului conjunctural în domeniul valorilor negative (-8 la sută). Circa 62 la sută dintre respondenți nu întrevăd modificări de personal.

Prețurile de producție s-ar putea menține la un nivel constant, evoluție sugerată de ponderea importantă a răspunsurilor de acest tip formulate de participanții la sondaj (80 la sută).

Investițiile vor continua să se extindă cu o intensitate posibil superioară celei din luna februarie (soldul conjunctural s-a majorat de la +11 la +20 la sută). Rata profitabilității își va păstra traiectoria ușor crescătoare (sold conjunctural: +14 la sută).

¹ Exprimă tendința indicatorului și se calculează ca diferență între ponderea opiniilor favorabile și cea a opiniilor nefavorabile.

Dinamică în continuare pozitivă a producției***Evoluția
producției***

În luna martie, portofoliul total al comenzilor se va plasa în continuare pe o traiectorie ascendentă. Soldul conjunctural pozitiv s-a majorat ușor, până la 30 la sută, în condițiile menținerii neschimbate a ponderii opiniilor optimiste (43 la sută din total) și ale diminuării cu 3 puncte procentuale a proporției celeilalte variante extreme de răspuns (13 la sută). Numărul respondenților care nu întrevăd modificări față de februarie a crescut, reprezentând 44 la sută din total.

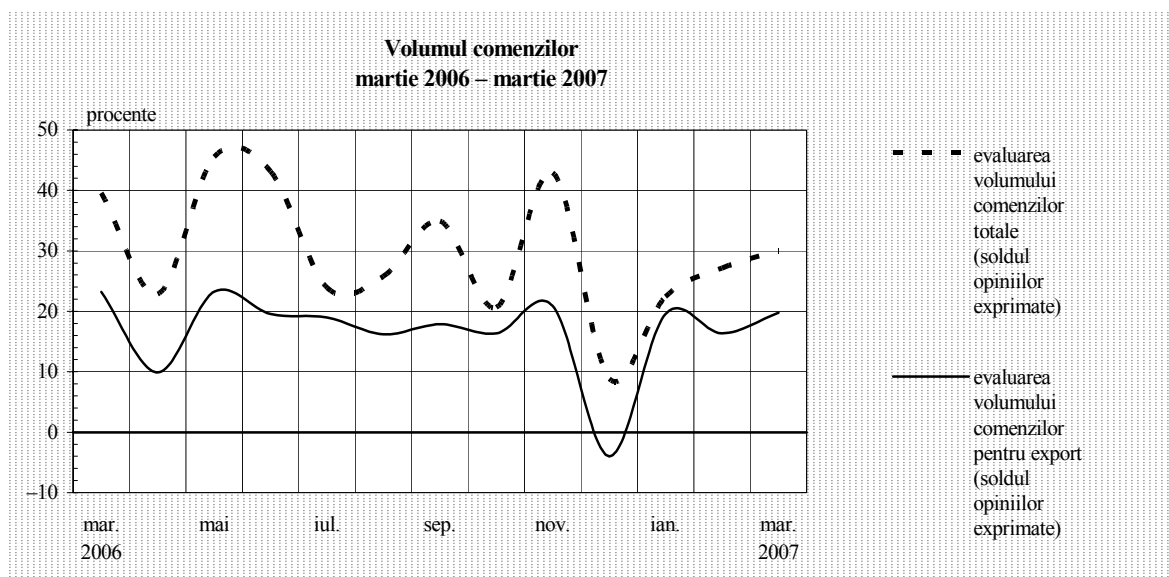
În structură, extinderea volumului total al comenzilor se va produce pe fondul (i) menținerii expectațiilor favorabile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, din industria mijloacelor de transport și din industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (solduri conjuncturale cuprinse între +38 și +56 la sută), dar și al (ii) revigorării comenzilor adresate companiilor din industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun, din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, din industria extractivă, din sectorul construcțiilor și industria materialelor de construcții (soldurile variază între +22 și +69 la sută, comparativ cu nivelurile negative sau apropiate de zero din luna anterioară). Evoluția ascendentă va fi însă estompată de noile pierderi de ritm anticipate în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (nefiind exclusă chiar o ușoară scădere a volumului, dată fiind schimbarea de semn a soldului conjunctural: -11 la sută), în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei (reducere de circa 5 ori a soldului conjunctural pozitiv, până la +11 la sută), dar și de stagnarea indicatorului în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (soldul opiniilor a coborât de la +95 la sută la +2 la sută).

Evoluții	Feb. 2007	Mar. 2007
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↗	↗
Comenzi noi pentru export	↗	↗
Gradul de utilizare a capacităților de producție	78%	80%

Și comenzile externe își vor continua evoluția pozitivă, soldul conjunctural acumulând 4 puncte procentuale, până la 20 la sută, datorită reducerii ponderii răspunsurilor negative (de la 10 la 3 la sută). O diminuare a înregistrat și numărul opiniilor favorabile (până la 23 la sută), astfel încât ponderea respondenților care estimează stabilitatea portofoliului s-a majorat la 54 la sută.

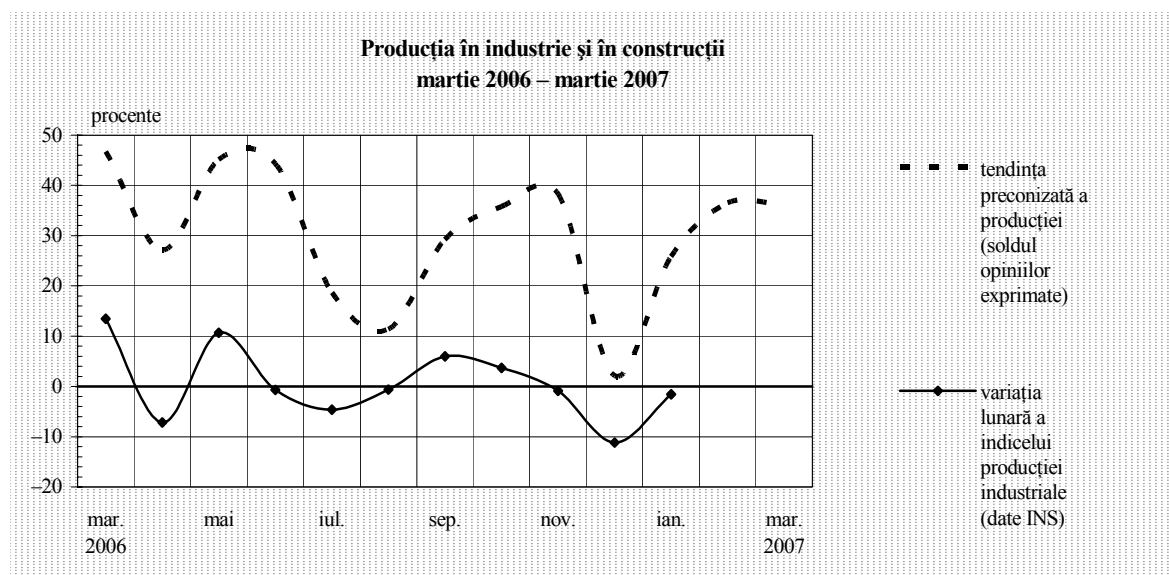
Evoluția va fi susținută în principal de industria mijloacelor de transport, industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice și industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 29 și 55 la sută). La extremitatea opusă se va situa industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, caz în care s-a consemnat o deteriorare semnificativă a așteptărilor (diminuare de 12 ori a soldului conjunctural față de intervalul precedent, până la +5 la sută).

*Creștere
a volumului
comenzilor*

Producția va continua să crească, soldul conjunctural modificându-se neesențial față de luna februarie (+36 la sută). Circa 48 la sută dintre managerii intervievați anticipează extinderea activității, în timp ce o restrângere este întrevăzută de 12 la sută dintre respondenți, iar 40 la sută estimează o producție stabilă.

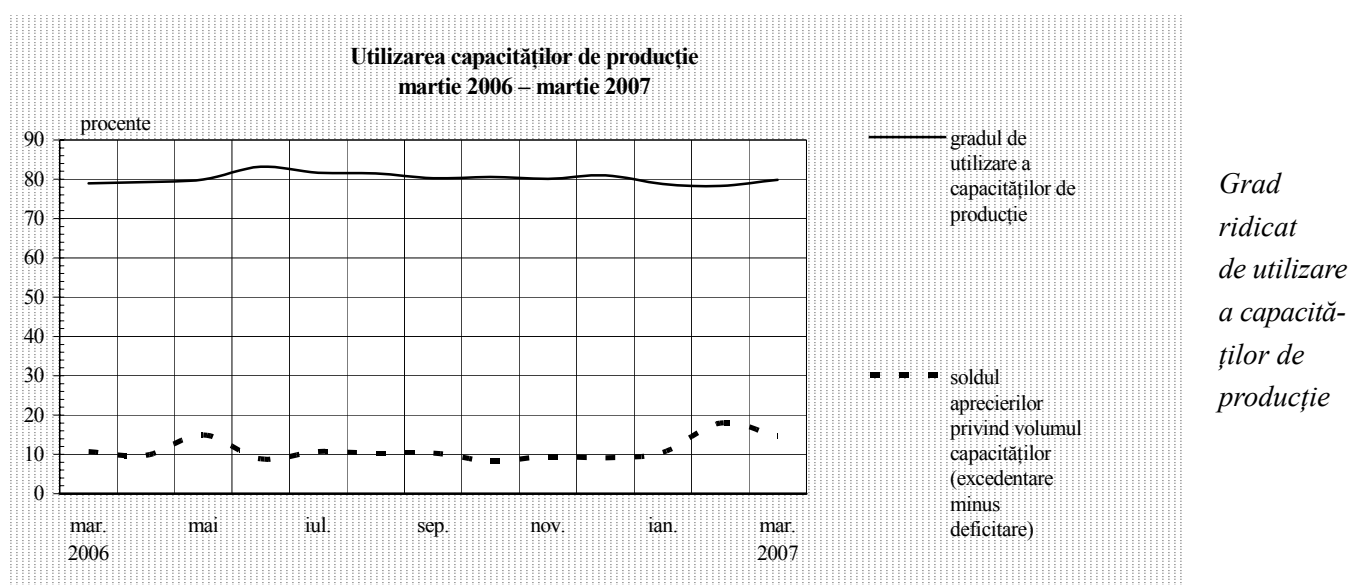
*Dinamică
pozitivă a
producției*

Traectoria ascendentă a producției va fi atribuită, pe de o parte, menținerii anticipațiilor favorabile în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și în industria mijloacelor de transport (solduri conjuncturale pozitive de 76 la sută și respectiv 78 la sută), iar pe de altă parte, accelerării de ritm întrevăzute în industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun și în sectorul construcțiilor (pe fondul îmbunătățirii condițiilor climatice) – în aceste ramuri soldul opiniilor s-a majorat de 11 ori și respectiv de 13 ori față de luna precedentă. Estimări mai

puțin optimiste au fost formulate în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (posibilă stagnare a producției, potrivit opiniei a 71 la sută dintre respondenți), în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (soldul conjunctural s-a redus de la +59 la sută la -3 la sută) și în industria materialelor de construcții (soldul conjunctural a rămas negativ: -20 la sută).

Gradul mediu de utilizare a capacităților de producție va fi de circa 80 la sută, în ușoară creștere față intervalul anterior. Cele mai bune rezultate sunt estimate în industria mijloacelor de transport (92 la sută), în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, industria de prelucrare a lemnului și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (circa 83 la sută în fiecare caz), iar cele mai modeste în industria materialelor de construcții (63 la sută).

În luna martie, aproximativ 84 la sută dintre participanții la sondaj întrevăd un nivel adecvat al volumului capacităților de producție, ponderea fiind cu 3 puncte procentuale superioară celei din perioada precedentă. Soldul conjunctural s-a redus ușor (+15 la sută), datorită numărului în scădere al opiniilor privind existența unui volum excedent (15 la sută din totalul răspunsurilor).

Dotări suficiente sunt estimate în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (95 la sută), în 86-87 la sută dintre companiile din industria mijloacelor de transport, sectorul extractiv și din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, dar și în majoritatea companiilor din ramuri cu pondere mai scăzută în cifra de afaceri pe ansamblul industriei (industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi). Evoluțiile nefavorabile anticipate în industria materialelor de construcții și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde se vor reflecta în consemnarea unor capacități de producție peste nivelul necesar (sold conjunctural: +38 și respectiv +26 la sută).

Stocuri

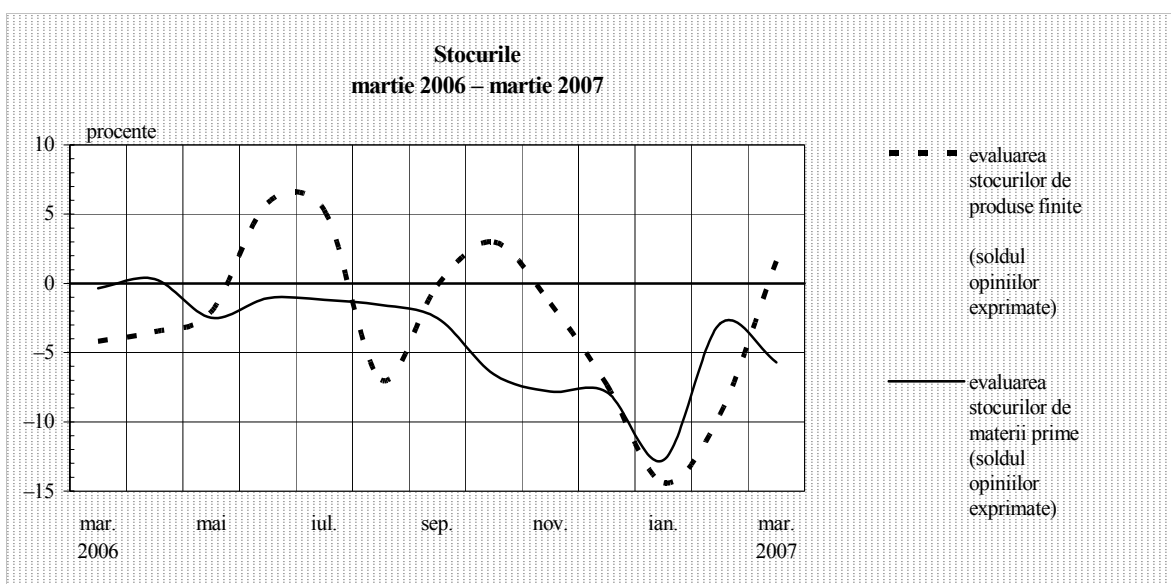
**Înterupere a absorbției stocurilor de produse finite;
dimensiune normală a stocurilor de materii prime**

Luna martie va consemna o posibilă stopare a traiectoriei descrescătoare a stocurilor de produse finite, dată fiind inversarea de semn a soldului conjunctural (+2 la sută în intervalul analizat). Circa 58 la sută dintre participanții la sondaj estimează menținerea nemodificată a stocurilor de produse finite, pondere marginal superioară celei din perioada precedentă.

Evoluții	Feb. 2007	Mar. 2007
Stocurile de produse finite	↔	↗
Stocurile de materii prime	↘	↘

Înteruperea tendinței descendente a acestui indicator se va datora în principal posibilei stabilizări a dimensiunii stocurilor în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (conform opiniei a 85 la sută dintre respondenți), dar și acumulărilor anticipate în industria mijloacelor de transport și în sectorul extractiv (solduri conjuncturale pozitive de 75 și respectiv 38 la sută). Reduceri ale stocurilor de produse finite sunt mai probabile în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, în industria materialelor de construcții și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (solduri conjuncturale cuprinse între -34 și -40 la sută). În afară de ramura deja menționată, opinii mai ferme în sensul stabilității indicatorului analizat au fost formulate de companiile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (87 la sută) și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (100 la sută).

*Posibilă
stagnare a
stocurilor
de produse
finite;
disponibil
normal de
materii
prime*

Potrivit răspunsurilor a 90 la sută dintre participanții la sondaj, în luna martie volumul stocurilor de materii prime se va situa în limite normale. Această concluzie nu este alterată de deteriorarea soldului conjunctural față de intervalul precedent (de la -3 la -6 la sută), întrucât ponderea variantelor extreme de răspuns în totalul opiniilor este foarte scăzută (2, respectiv 8 la sută).

Un disponibil adecvat de materii prime este prevăzut în 95 până la 100 la sută dintre companiile din industria mijloacelor de transport, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria materialelor de construcții și activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Similar lunii februarie, un deficit de materii prime este anticipat în principal în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, în sectorul extractiv și în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (solduri conjuncturale cuprinse între -14 și -40 la sută).

*Factori care
frânează
producția*

Cererea insuficientă – principala cauză de limitare a producției

În luna martie, insuficiența cererii – factorul principal de frânare a activității economice – a fost invocată de 20 la sută dintre participanții la sondaj. Sectoarele cele mai afectate sunt: industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice și activitatea de construcții (ponderile în cadrul fiecărei ramuri variază între 38 și 51 la sută). În acest ultim caz, informația trebuie privită cu rezervă, întrucât cel puțin pe segmentul rezidențial este posibil să primeze influența exercitată de factorul preț.

Potrivit opiniei a 10 la sută dintre managerii intervievați, desfășurarea producției este îngreunată de dificultățile întâmpinate în aprovizionarea cu materii prime, cele mai afectate ramuri fiind industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (în proporție de 40 la sută în ambele cazuri).

O influență nefavorabilă va fi exercitată și de blocajul financiar (în opinia a 9 la sută dintre respondenți), acțiunea acestui factor fiind resimțită îndeosebi de activitatea de construcții (62 la sută din numărul respondenților cu activitate de acest tip) și de industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (49 la sută).

O altă cauză de limitare a producției o constituie evoluția cursului de schimb (7 la sută din totalul răspunsurilor), cele mai ferme răspunsuri în acest sens fiind formulate de respondenții din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și din industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (56 și respectiv 20 la sută).

Tot 7 la sută este și ponderea opiniilor referitoare la efectul negativ indus de nivelul ridicat al dobânzilor bancare, influența fiind resimțită mai ales de companiile din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (25 la sută).

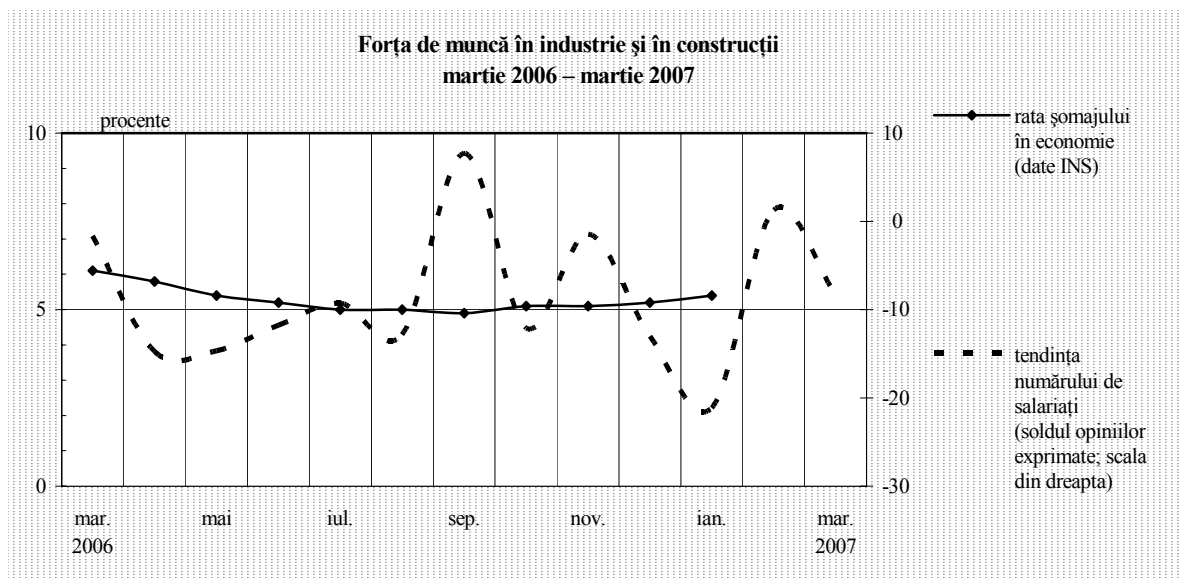
Utilizarea
forței
de muncă

Traietorie ușor descendentă a numărului de salariați

În luna martie, circa 62 la sută dintre participanții la sondaj nu întrevăd modificări de personal. Cu toate acestea, reducerea ponderii opiniilor de tip „ascendent” (15 la sută), concomitent cu majorarea până la 23 la sută a celei aferente variantei opuse de răspuns au determinat reintrarea soldului conjunctural în domeniul valorilor negative, ceea ce sugerează posibilitatea reluării tendinței descrescătoare a numărului de salariați.

În structură, stabilitatea indicatorului analizat este anticipată de 83 până la 88 la sută dintre companiile din sectorul extractiv, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, dar și de cvasitotalitatea companiilor cu activitate de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Disponibilizări de personal sunt mai probabile în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (sold conjunctural: -85 la sută) și în industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (-28 la sută). Se vor efectua angajări în principal în industria mijloacelor de transport (sold conjunctural: +62 la sută), sectorul construcțiilor (+36 la sută) și în industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (+39 la sută).

Restrângere
ușoară
a numărului
de salariați

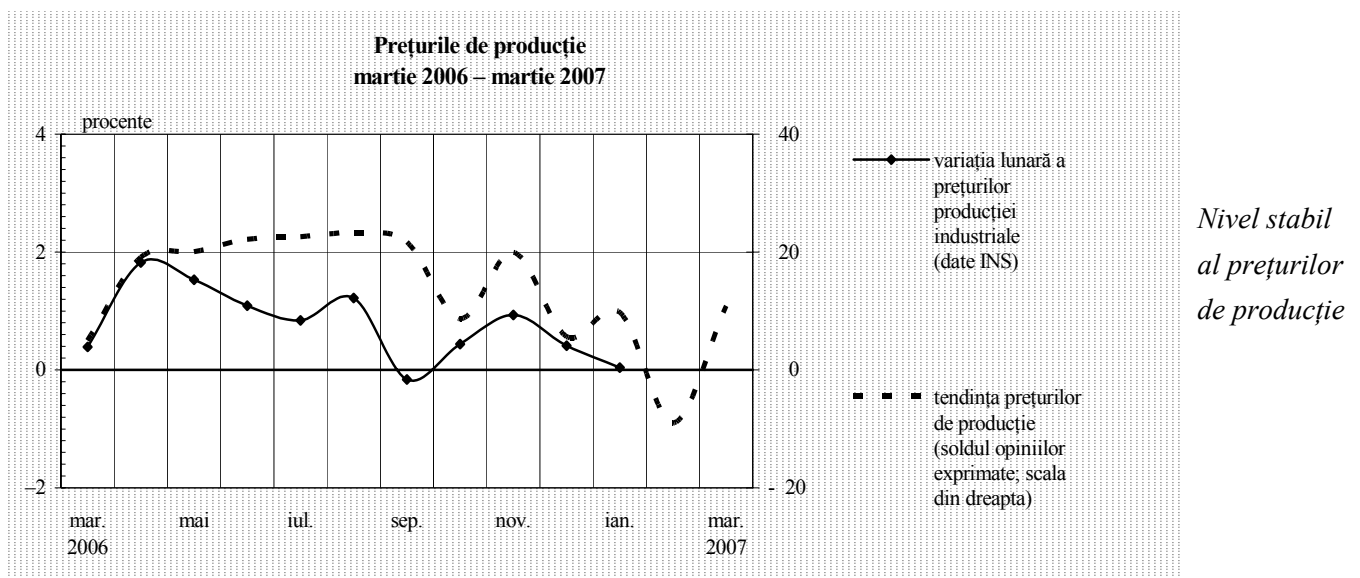

Prețuri de
producție

Posibilă stagnare a prețurilor de producție

În luna martie, circa 80 la sută dintre participanții la sondaj estimează menținerea prețurilor de producție la nivelul consemnat în intervalul precedent. Soldul conjunctural a înregistrat o schimbare de semn (+11 la sută), condiții în care nu este exclusă posibilitatea unei intensificări de ritm, însă de mică amplitudine.

Stabilitatea prețurilor de producție este anticipată de 91 până la 100 la sută dintre companiile cu activitate de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde, din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun. Creșteri de prețuri sunt mai probabile în industria mijloacelor de transport (sold conjunctural: +62 la sută) și, în măsură mai mică, în sectorul construcțiilor (+36 la sută).

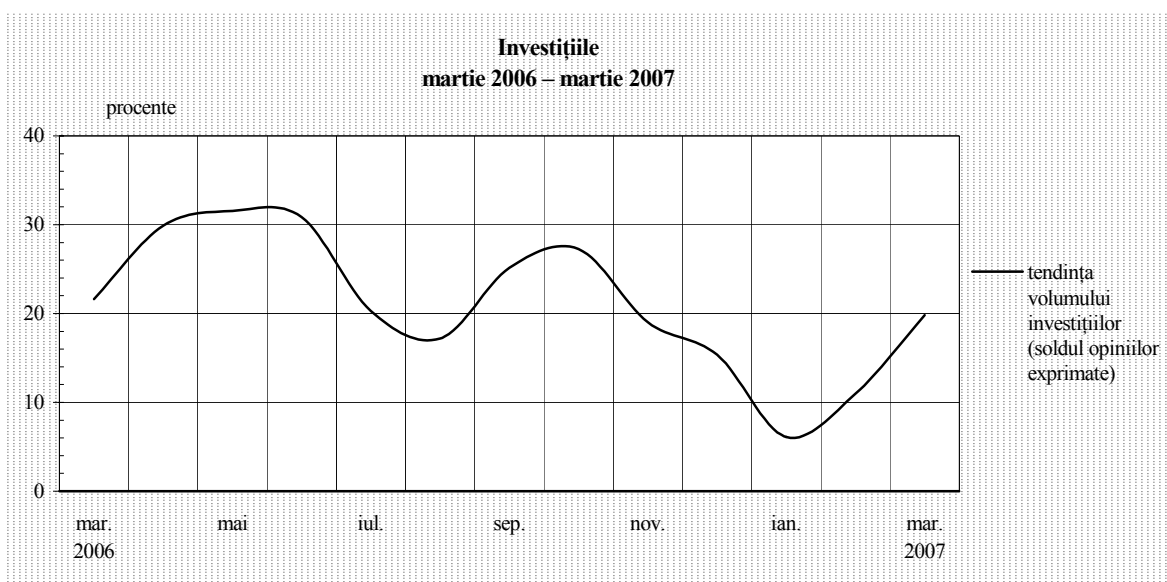
Investiții

Dinamică pozitivă a investițiilor

În luna martie, efortul investițional își va menține intensitatea în opinia a 64 la sută dintre respondenți. Cu toate acestea, creșterea semnificativă a ponderii opiniilor favorabile (28 la sută) în detrimentul celei aferente răspunsurilor negative (8 la sută) a condus la majorarea cu 9 puncte procentuale a soldului conjunctural (până la +20 la sută), ceea ce relevă posibilitatea unei accelerări a acumulării de capital.

Niveluri superioare ale acestui indicator vor fi înregistrate în principal în industria mijloacelor de transport (sold conjunctural: +71 la sută), în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (+31 la sută), dar și în industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun și în industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, ramuri în care soldurile conjuncturale au fost de 23-24 la sută. Similar lunii precedente, volumul investițiilor va rămâne constant în 86 până la 100 la sută dintre companiile din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi.

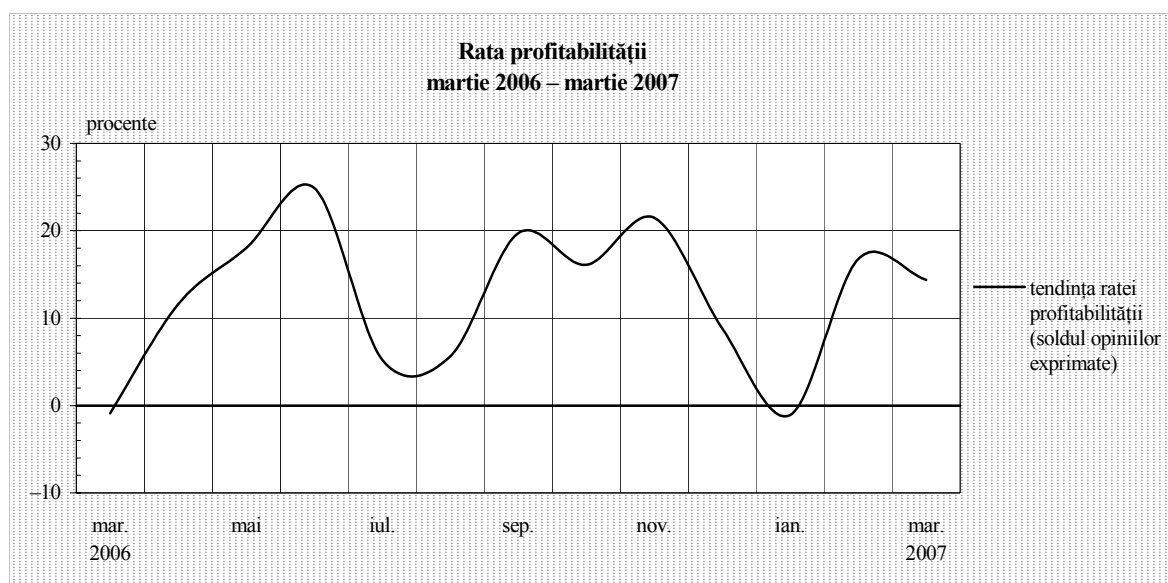
Extindere a investițiilor

Creștere ușoară a ratei profitabilității**Profitabilitate**

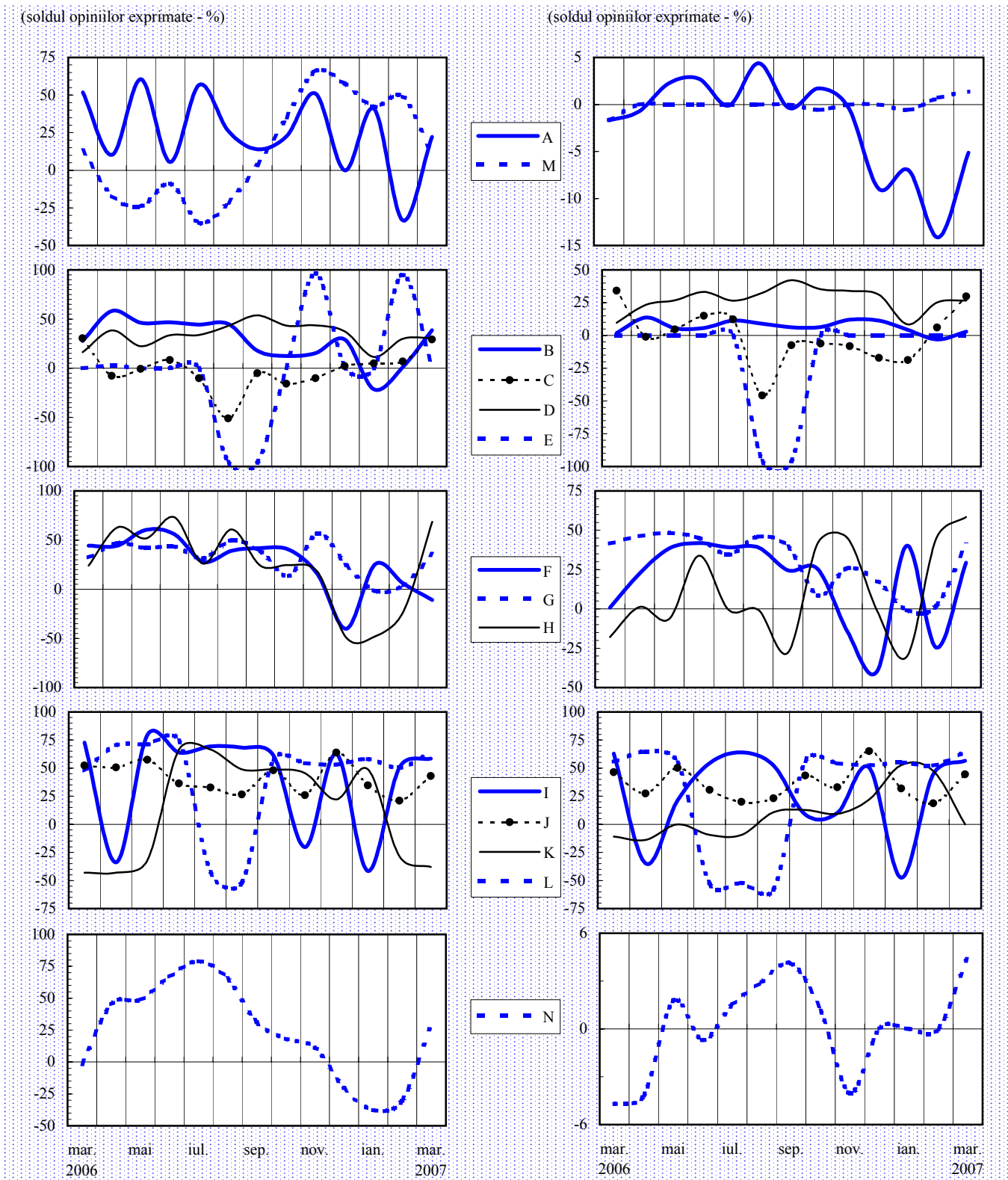
Luna martie va consemna menținerea traiectoriei ușor ascendente a ratei profitabilității, dat fiind nivelul pozitiv al soldului conjunctural (14 la sută). Circa 65 la sută dintre respondenți nu întrevăd modificări ale acestui indicator.

Performanțe superioare intervalului precedent sunt anticipate mai ales în industria mijloacelor de transport (sold conjunctural: +58 la sută), în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (+24 la sută) și în industria de prelucrare a lemnului (+21 la sută). Stabilitatea indicatorului este estimată de 79 până la 87 la sută dintre companiile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, din industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun și din industria materialelor de construcții, dar și de cvasitotalitatea întreprinderilor din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi.

Evaluarea volumului comenzilor totale

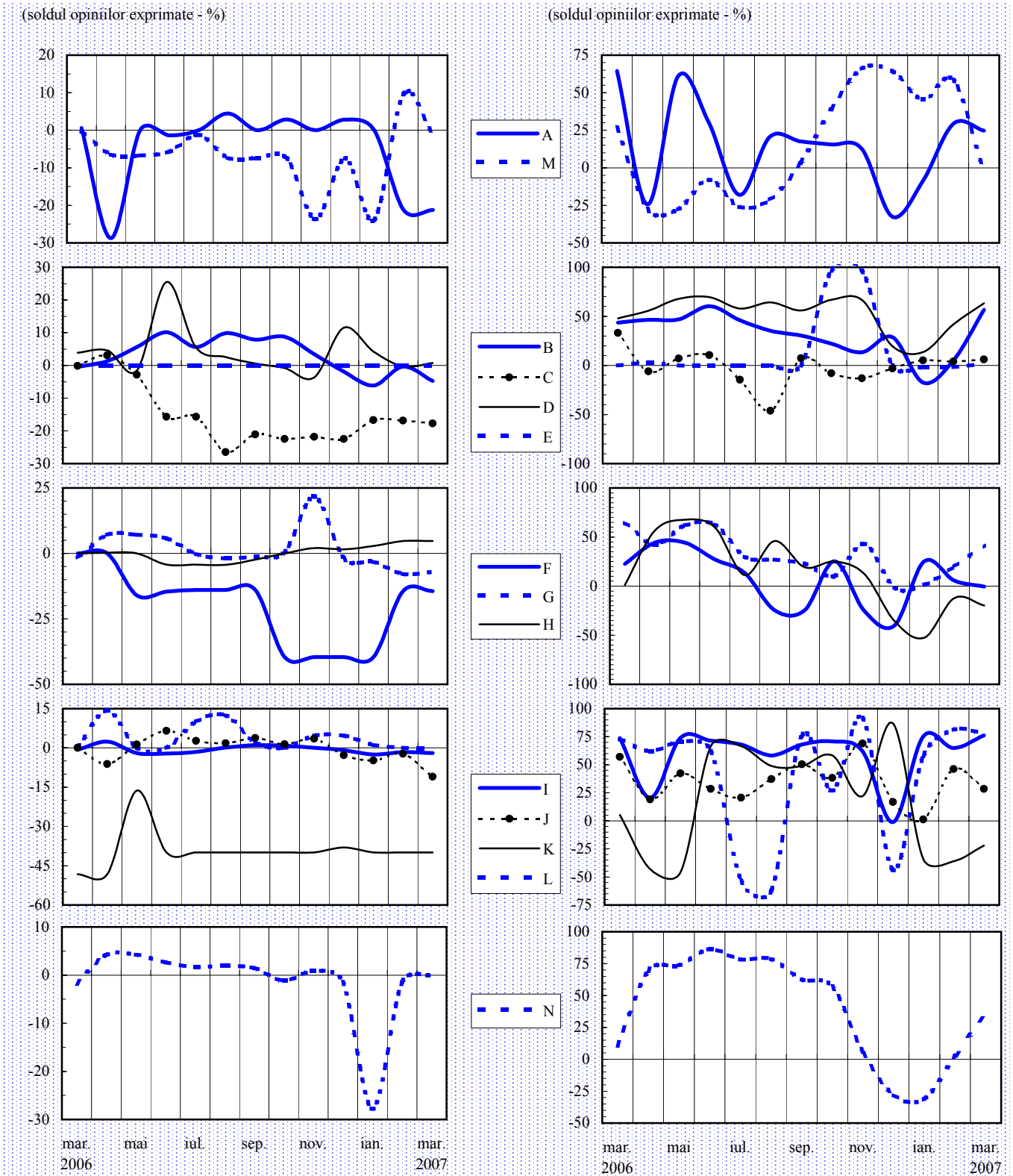
Evaluarea volumului comenzilor pentru export

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea stocurilor de materii prime

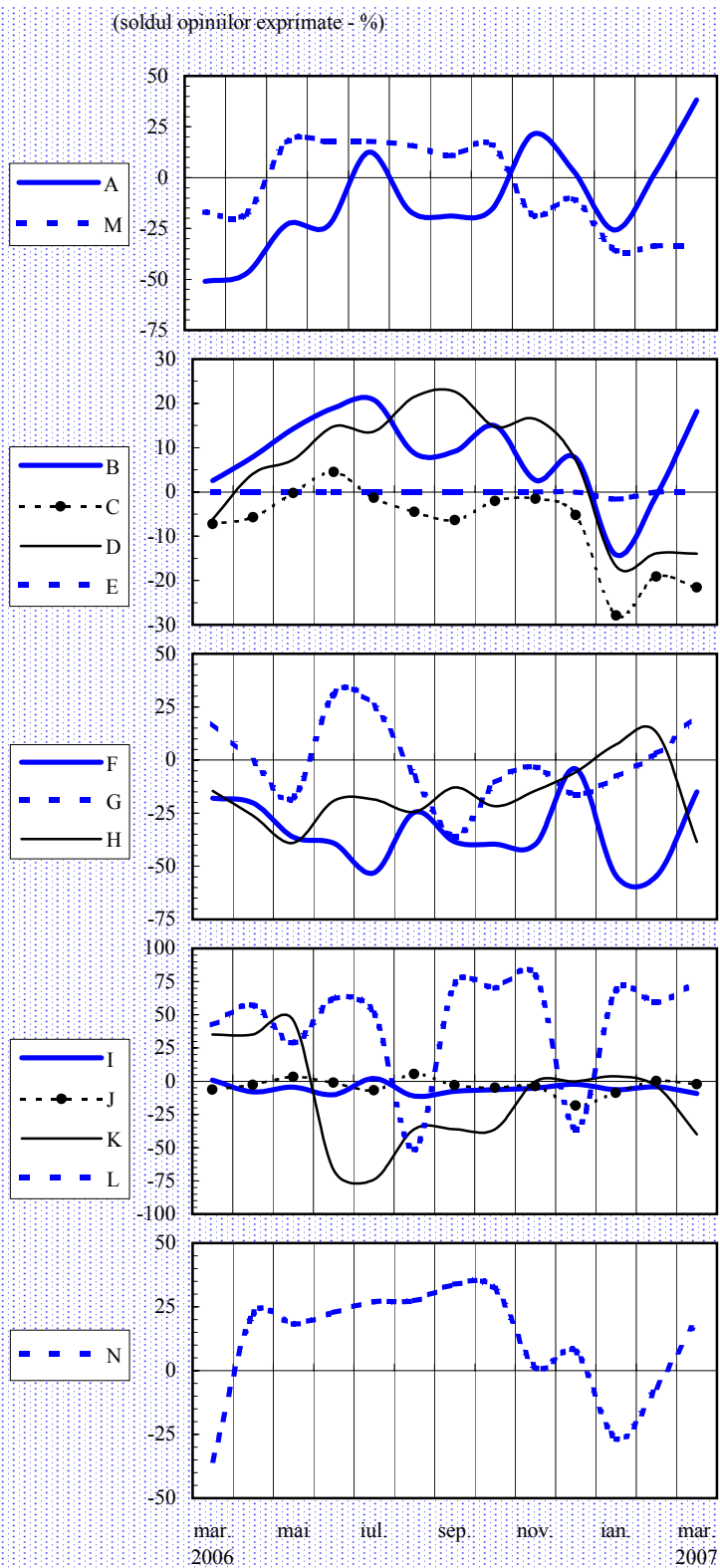
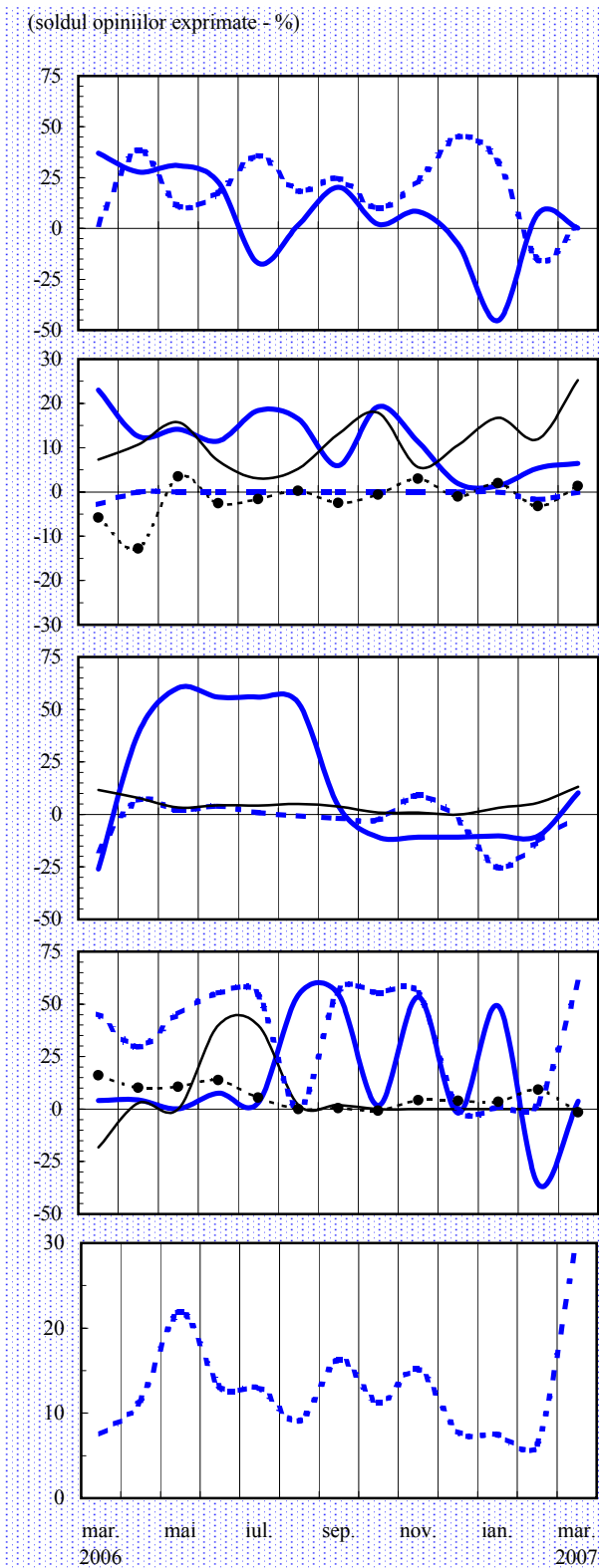
Tendința preconizată a producției

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

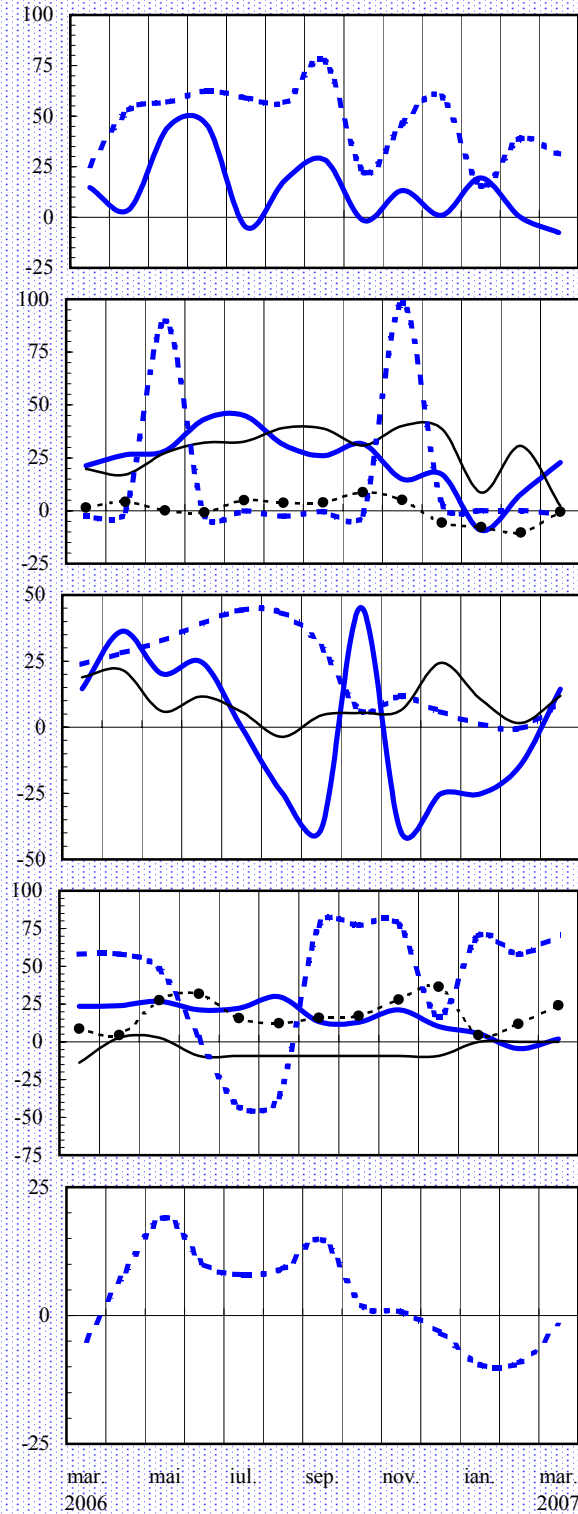

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

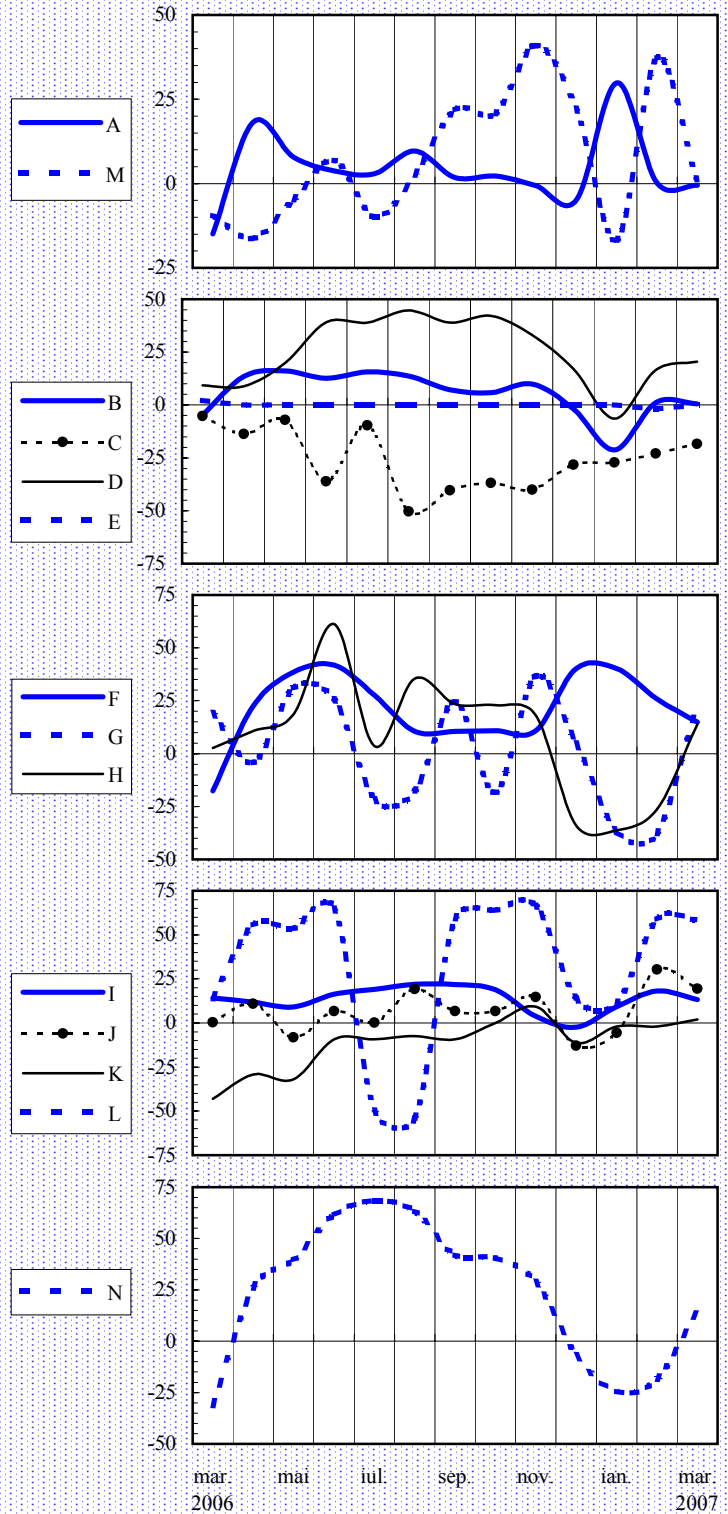
Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate fiind în prezent de circa 420.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A** - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B** - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C** - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D** - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E** - edituri, poligrafie și reproducerea înregistrărilor pe suport;
- F** - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G** - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H** - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I** - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J** - mașini și echipamente; echipamente și aparate electrice;
- K** - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L** - mijloace de transport;
- M** - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N** - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se cere aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

Prin prelucrarea datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul acestora, prin diferența dintre totalul opiniilor ce se exprimă pentru "ascendent" ("mai mult decât suficient") și totalul opiniilor care se exprimă pentru "descendent" ("insuficient"). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este luat în calculul acestui sold.

Pentru a asigura omogenitatea datelor, eșantionul de întreprinderi se menține pe o perioadă de minimum 12 luni calendaristice.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

N o t ă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 26 martie 2007.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale
a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate de
Direcția Studii și Publicații, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.
internet: <http://www.bnro.ro>*